

L'udia bez domova

Bezdomovecťvo je forma vylúenia skupín ľudí na okraj spoločnosti a predstavuje spoločenský fenomén, ktorého riešenie si vyžaduje komplexný prístup. Kvantifikácia týchto skupín je náročná, bez dát však nie je možné pripravovať správne nástroje pre realizáciu sociálnych politík štátnej i verejnej správy.

Štatistický úrad SR definoval pre účely Sčítania obyvateľov, domov a bytov (SODB, sčítanie) v roku 2021 skupiny „ľudí bez domova“ (LbD)¹ v kontexte medzinárodných odporúčaní.

Koncept a metodika sčítania obyvateľov umožnila kvantifikáciu sekundárnych bezdomovcov, čiže obyvateľov, ktorí využívajú rôzne druhy dočasného ubytovania a často sa pohybujú medzi ubytovaním ako sú útulok, domov na polceste, zariadenie núdzového bývania alebo majú pobyt v nekonvenčnom obydľí (rekreačný objekt, núdzový objekt neurčený na bývanie, mobilné obydľie). Podstatnou skutočnosťou je, že sekundárne bezdomovecťvo nie je záležitosťou len jednotlivcov, bez vyhovujúceho obydľia môžu byť aj páry, rodiny s deťmi.

Údaje o primárnych bezdomovcoch – osobách žijúcich bez prístrešia (napr. na ulici) neboli predmetom sčítania.

Prvýkrát sa údaje o sekundárnych bezdomovcoch zisťovali pri SODB v roku 2011. Metodika bola v roku 2021 oproti roku 2011 modifikovaná. V roku 2021 sa okrem adresy trvalého pobytu na obci, resp. obecnom úrade a dočasného ubytovania vo vybraných zariadeniach bral do úvahy aj súčasný pobyt obyvateľa a ak obyvateľ obýval nekonvenčné obydľie bez vane, splachovacieho záchoda, vodovodu a kúrenia.

¹ Názov je použitý v súlade s Národnou koncepciou prevencie a ukončovania bezdomovecťva.

K 1. januáru 2021 bolo na Slovensku 71 076 ľudí bez domova.

Štruktúra LbD podľa pohlavia

Z hľadiska pohlavia prevládajú medzi ľuďmi bez domova (LbD) muži.

T1 Štruktúra sekundárnych bezdomovcov v SR podľa pohlavia, 1. 1. 2021

Rok sčítania	Muži		Ženy		Spolu	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%
2021	43 132	60,7	27 944	39,3	71 076	100,0

Štruktúra LbD podľa vekových skupín

Podľa veku boli k 1.1.2021 takmer 4/5 LbD v produktívnom veku, nasleduje predproduktívna veková skupina s podielom 15,5 %. Najnižší počet i podiel LbD bol v poproduktívnej vekovej skupine.

T2 Štruktúra sekundárnych bezdomovcov v SR podľa vekových skupín, 1. 1. 2021

Vekové skupiny	2021					
	Muži		Ženy		Spolu	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%
predproduktívny vek	5 698	51,6	5 347	48,4	11 045	15,5
produktívny vek	34 788	62,6	20 766	37,4	55 554	78,2
poproduktívny vek	2 646	59,1	1 831	40,9	4 477	6,3
SR	43 132	60,7	27 944	39,3	71 076	100,0

Ľudia bez domova v krajoch SR

Najvyšší počet LbD, nad 10-tisíc, sa podľa SODB 2021 nachádza v Nitrianskom, Košickom a Banskobystrickom kraji.

T3 Počet sekundárnych bezdomovcov v krajoch SR podľa pohlavia, 1. 1. 2021

Kraj	Muži		Ženy		Spolu	
	Počet (abs.)	Podiel v rámci kraja (%)	Počet (abs.)	Podiel v rámci kraja (%)	Počet (abs.)	Podiel v rámci SR (%)
Bratislavský kraj	3 948	63,3	2 291	36,7	6 239	8,8
Trnavský kraj	4 290	62,4	2 582	37,6	6 872	9,7
Trenčiansky kraj	5 538	63,8	3 137	36,2	8 675	12,2
Nitriansky kraj	6 424	60,4	4 219	39,6	10 643	15,0
Žilinský kraj	5 494	64,1	3 082	35,9	8 576	12,1
Banskobystrický kraj	5 934	58,2	4 263	41,8	10 197	14,4
Prešovský kraj	5 555	59,3	3 805	40,7	9 360	13,2
Košický kraj	5 949	56,6	4 565	43,4	10 514	14,8
SR	43 132	60,7	27 944	39,3	71 076	100,0

Ľudia bez domova v okresoch SR

Najviac ĽbD, vyše 2,5 tisíca, majú podľa SODB 2021 okresy Prievidza, Martin, Prešov a Košice II.

T4 Počet sekundárnych bezdomovcov v okresoch SR podľa pohlavia, 1. 1. 2021

Okres	Muži		Ženy		Spolu	
	Počet (abs.)	Podiel v rámci okresu (%)	Počet (abs.)	Podiel v rámci okresu (%)	Počet (abs.)	Podiel v rámci SR (%)
Okres Prievidza	1 959	63,0	1 152	37,0	3 111	4,4
Okres Martin	1 622	59,5	1 104	40,5	2 726	3,8
Okres Prešov	1 579	58,0	1 145	42,0	2 724	3,8
Okres Košice II	1 312	49,9	1 316	50,1	2 628	3,7
Okres Nové Zámky	1 274	61,8	786	38,2	2 060	2,9
Okres Levice	1 185	58,1	855	41,9	2 040	2,9
Okres Nitra	1 233	60,9	790	39,1	2 023	2,8
Okres Komárno	1 123	57,4	832	42,6	1 955	2,8
Okres Bratislava II	1 235	64,5	681	35,5	1 916	2,7
Okres Lučenec	1 000	54,7	827	45,3	1 827	2,6
Okres Žilina	1 157	64,5	638	35,5	1 795	2,5
Okres Dunajská Streda	1 024	58,0	742	42,0	1 766	2,5
Okres Poprad	1 016	59,9	681	40,1	1 697	2,4
Okres Rimavská Sobota	916	57,1	688	42,9	1 604	2,3
Okres Skalica	1 003	64,8	544	35,2	1 547	2,2
Okres Trenčín	984	65,0	531	35,0	1 515	2,1
Okres Michalovce	845	56,7	644	43,3	1 489	2,1
Okres Banská Bystrica	844	61,3	532	38,7	1 376	1,9
Okres Ilava	841	63,8	477	36,2	1 318	1,9
Okres Bratislava III	742	61,7	460	38,3	1 202	1,7
Okres Košice IV	712	59,4	486	40,6	1 198	1,7
Okres Trebišov	653	56,3	507	43,7	1 160	1,6
Okres Galanta	731	63,8	415	36,2	1 146	1,6
Okres Čadca	781	68,6	358	31,4	1 139	1,6
Okres Žiar nad Hronom	623	55,3	503	44,7	1 126	1,6
Okres Košice - okolie	643	59,6	436	40,4	1 079	1,5
Okres Bratislava IV	722	67,1	354	32,9	1 076	1,5
Okres Košice I	656	61,1	417	38,9	1 073	1,5
Okres Šaľa	641	59,7	432	40,3	1 073	1,5
Okres Zvolen	632	61,1	402	38,9	1 034	1,5
Okres Topoľčany	643	62,8	381	37,2	1 024	1,4
Okres Brezno	510	53,3	446	46,7	956	1,3
Okres Humenné	543	57,6	400	42,4	943	1,3
Okres Nové Mesto nad Váhom	502	63,7	286	36,3	788	1,1

Okres	Muži		Ženy		Spolu	
	Počet (abs.)	Podiel v rámci okresu (%)	Počet (abs.)	Podiel v rámci okresu (%)	Počet (abs.)	Podiel v rámci SR (%)
Okres Levoča	440	56,6	338	43,4	778	1,1
Okres Kežmarok	500	64,4	276	35,6	776	1,1
Okres Revúca	436	56,2	340	43,8	776	1,1
Okres Púchov	471	62,1	287	37,9	758	1,1
Okres Spišská Nová Ves	447	59,1	309	40,9	756	1,1
Okres Trnava	448	60,5	293	39,5	741	1,0
Okres Liptovský Mikuláš	391	62,6	234	37,4	625	0,9
Okres Vranov nad Topľou	359	58,6	254	41,4	613	0,9
Okres Hlohovec	393	64,7	214	35,3	607	0,9
Okres Senec	361	59,8	243	40,2	604	0,8
Okres Senica	395	68,1	185	31,9	580	0,8
Okres Kysucké Nové Mesto	385	69,7	167	30,3	552	0,8
Okres Dolný Kubín	338	62,4	204	37,6	542	0,8
Okres Veľký Krtíš	312	60,2	206	39,8	518	0,7
Okres Stará Ľubovňa	292	56,5	225	43,5	517	0,7
Okres Pezínok	318	63,2	185	36,8	503	0,7
Okres Bardejov	343	68,9	155	31,1	498	0,7
Okres Bratislava V	302	60,6	196	39,4	498	0,7
Okres Piešťany	296	61,0	189	39,0	485	0,7
Okres Zlaté Moravce	325	69,4	143	30,6	468	0,7
Okres Rožňava	259	57,3	193	42,7	452	0,6
Okres Partizánske	289	66,9	143	33,1	432	0,6
Okres Bánovce nad Bebravou	264	62,4	159	37,6	423	0,6
Okres Ružomberok	259	63,2	151	36,8	410	0,6
Okres Malacky	250	61,6	156	38,4	406	0,6
Okres Gelnica	219	61,0	140	39,0	359	0,5
Okres Žarnovica	158	60,8	102	39,2	260	0,4
Okres Sabinov	147	60,0	98	40,0	245	0,3
Okres Tvrdošín	157	66,5	79	33,5	236	0,3
Okres Myjava	168	71,5	67	28,5	235	0,3
Okres Svidník	132	58,9	92	41,1	224	0,3
Okres Banská Štiavnica	150	68,2	70	31,8	220	0,3
Okres Bytča	164	74,5	56	25,5	220	0,3
Okres Sobrance	129	63,5	74	36,5	203	0,3
Okres Poltár	124	64,9	67	35,1	191	0,3
Okres Detva	126	75,4	41	24,6	167	0,2
Okres Turčianske Teplice	111	66,9	55	33,1	166	0,2
Okres Námestovo	129	78,2	36	21,8	165	0,2
Okres Medzilaborce	77	52,7	69	47,3	146	0,2
Okres Krupina	103	72,5	39	27,5	142	0,2

Okres	Muži		Ženy		Spolu	
	Počet (abs.)	Podiel v rámci okresu (%)	Počet (abs.)	Podiel v rámci okresu (%)	Počet (abs.)	Podiel v rámci SR (%)
Okres Košice III	74	63,2	43	36,8	117	0,2
Okres Stropkov	72	62,1	44	37,9	116	0,2
Okres Považská Bystrica	60	63,2	35	36,8	95	0,1
Okres Snina	55	66,3	28	33,7	83	0,1
Okres Bratislava I	18	52,9	16	47,1	34	0,05
Spolu	43 132	60,7	27 944	39,3	71 076	100,0